

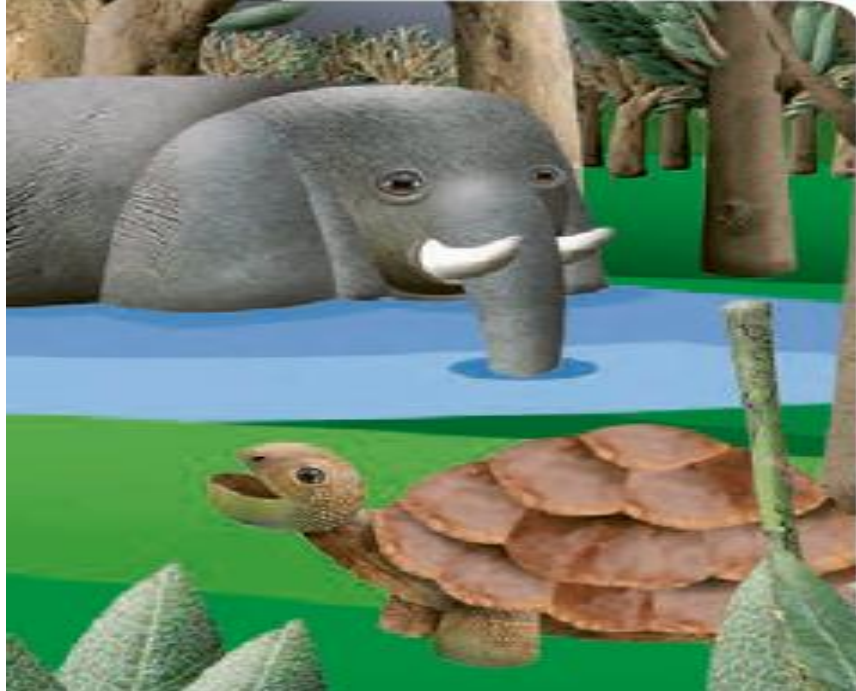
اگر جنگل نباشد

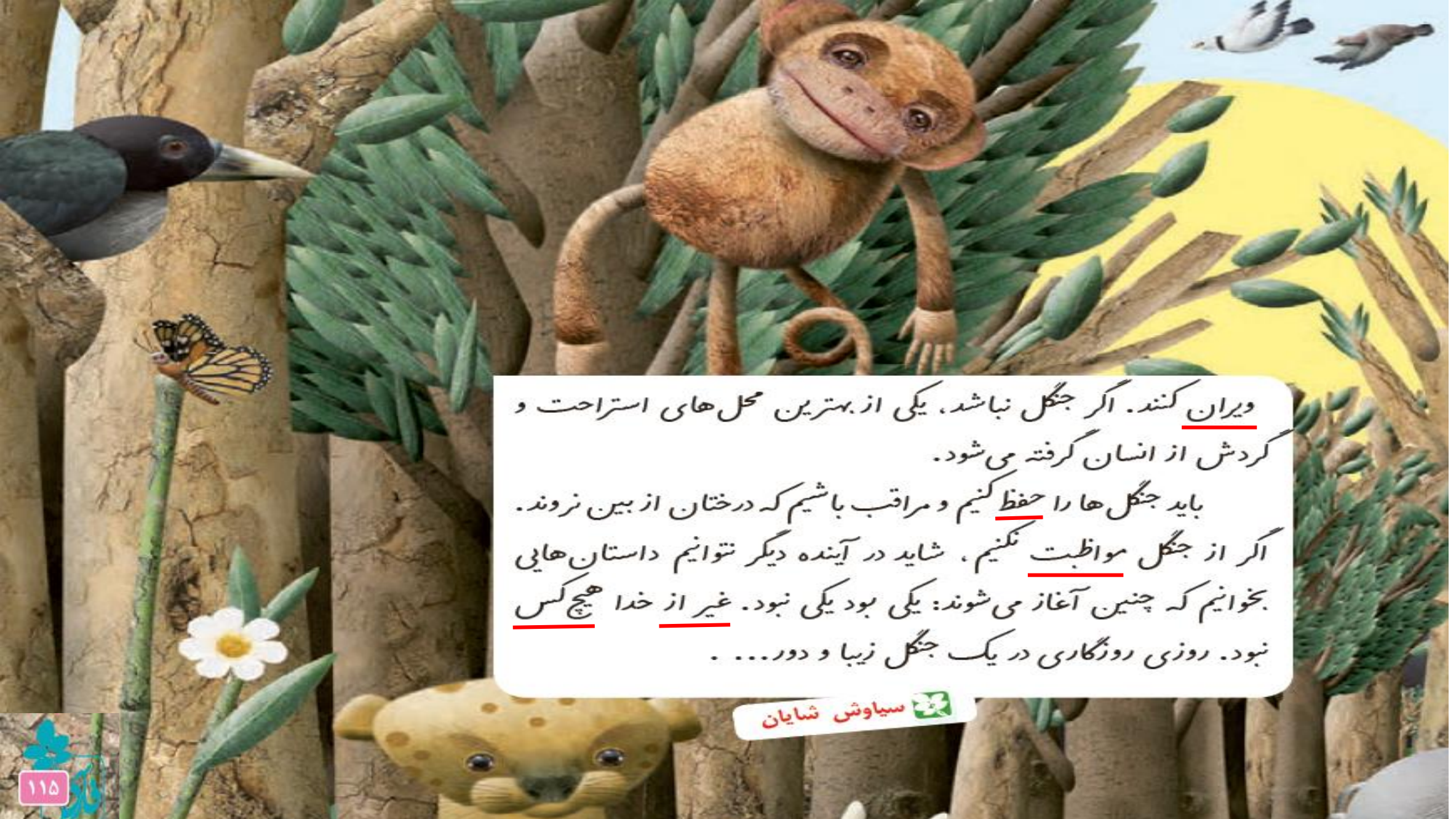
درس شانزدهم

جنگل پهنادر و زیباست. صدای آرام نسیم در همه جای جنگل. شنیده می شود. گاه نیز غرش و زوزه ی جانوران. سکوت جنگل را می شکند. اگر روزی با هولپها از بالای جنگلی بگذری. فرشی سبز. زیبا و گسترده می بینی که گاه صدها کیلومتر از زمین را پوشانده است. در این جنگل ها چه می گذرد؟ نمی دانیم. شاید پلنگی بر شاخه ی درختی. در کمین نشسته باشد. شاید میمون های بازیگوش. بر شاخه ها مشغول بازی باشند. شاید فیل ها و کرگدن ها مشغول آب تنی در رودخانه ای باشند که از جنگل می گذرد. شاید هم در حاشیه ی جنگل. خانواده هایی سرگرم تفریح و استراحت باشند.

اگر جنگل نبود؛ چه می شد؟ شاید بگویند معلوم است؛ دیگر میز و صندلی. تخت خواب و کمد. در و پنجره. کاغذ. خانه های جنگلی. قایق و کشتی و هزاران وسیله ی چوبی دیگر نبود؛ اما این ها بخشی از فایده های جنگل است. اگر جنگل نباشد. اکسیژن مورد نیاز انسان فراهم نمی شود و مواد سمی هوا از بین نمی رود.

اگر جنگل نباشد؛ باران خاک را می شوید و از بین می برد. بادهای تنیدی که می وزند ممکن است همه چیز را

ویران کنند. اگر جنگل نباشد، یکی از بهترین محل های استراحت و گردش از انسان گرفته می شود.
باید جنگل ها را حفظ کنیم و مراقب باشیم که درختان از بین نروند.
اگر از جنگل مواظبت نکنیم، شاید در آینده دیگر نتوانیم داستان هایی بخوانیم که چنین آغاز می شوند: یکی بود یکی نبود. غیر از خدا هیچ کس نبود. روزی روزگاری در یک جنگل زیبا و دور... .

سیاوش شایان

کلمات هم خانواده

✓ مراقب _ رقیب _ رقابت

کلمات مخالف

سکوت $\neq$ فریاد، همهمه

معلوم $\neq$ نامعلوم، نامشخص

مشغول $\neq$ بیکار

تند $\neq$ آهسته

فایده $\neq$ ضرر

حاشیه $\neq$ مرکز

درست و نادرست

- ۱ جنگل‌ها باعث از بین رفتن موادّ سمّی هوا می‌شوند. **درست**
- ۲ تنها صدایی که در جنگل شنیده می‌شود، غرّش حیوانات است. **نادرست**

درک مطلب

- ۱ منظور نویسنده از «فرش سبز» چیست؟ **جنگل**
- ۲ تو برای حفظ جنگل‌ها چه می‌کنی؟ **در جنگل آتش روشن نمی‌کنم و آشغال نمی‌ریزم. به درختان آسیب نمی‌زنم.**
- ۳ جنگل چه فایده‌هایی دارد؟ **اکسیژن مورد نیاز انسان‌ها و موجودات دیگر از جنگل فراهم می‌شود. موادّ سمّی هوا را از بین می‌برد. و ...**

★ با اضافه کردن «ناک» به پایان بعضی از کلمه‌ها، کلمه‌ای جدید ساخته می‌شود که حالتی را به ما نشان می‌دهد.

واژه‌آموزی

به این جمله‌ها دقت کن.

■ حادثه‌ی خطرناک، یعنی حادثه‌ای که خطر دارد.

■ خاک نمناک، یعنی خاکی که نم دارد.

■ آواز سوزناک، یعنی آوازی که سوز دارد.

حالا تو بگو:

■ نگاه غمناک، یعنی نگاهی که غم دارد.

■ زخم دردناک، یعنی زخمی که درد دارد.

توضیح پیاموز و بگو

بعضی از جمله ها از یک کلمه ساخته می شوند. **مانند:** رفتم.

بعضی از جمله ها از دو کلمه ساخته می شوند. **مانند:** معلّم آمد.

بعضی از جمله ها از چند کلمه ساخته می شوند. **مانند:** علی دوستش را دید.

مهم نیست که جمله، یک یا دو یا چند کلمه باشد، مهم این است که معنی جمله **کامل** باشد.

مثلاً در جمله ی «معلّم آمد.» معنای جمله کامل است و جمله، دو کلمه ای است. حالا به جمله ی دو کلمه ای دیگری توجه کنید: «معلّم آورد.»

در این جا معنای جمله برای ما کامل نیست و این سؤال در ذهن ایجاد می شود که معلّم چه چیزی را آورد؟

معلّم	کتاب را	آورد.
	جایزه ها را	
	برگه های امتحان را	

به این جمله‌ها دقت کن و درباره‌ی آن‌ها با هم کلاسی‌هایت گفت‌وگو کن.

محمد معلم را دید
 محمد پدرش را دید
 محمد حامد را دید

بچه‌ها سیب‌ها را خوردند.
 بچه‌ها غذا را خوردند.
 بچه‌ها خوراکی‌هایشان را خوردند.

حالا تو بگو:

مریم دست‌هایش را شست.
 مریم ظرف‌ها را شست.
 مریم لباسش را شست.